

Dit is de klassieke theorie van de staatsschuld: leen maximaal in oorlogstijd om de oorlog te winnen. De schuld is een last voor toekomstige generaties, maar die zullen liever rente betalen dan zuchten onder een vreemd juk. Zijn alle soldaten gedemobiliseerd en is de oorlogseconomie afgebouwd, breng dan de staatsschuld geleidelijk terug als percentage van het gdp, want dat creëert ruimte om weer maximaal te lenen om een toekomstige oorlog te winnen, en is ook billijker tegenover onze kinderen.

Engeland heeft de langste cijferreeks en die laat zien hoe Britannia zich een eeuw lang hield aan deze regels; de staatsschuld steeg tot een record tijdens de oorlogen tegen Napoleon, en daalt dan in de 19e eeuw. De Boerenoorlog in Zuid-Afrika was kostbaar, maar de eerste grote piek in de schuld kwam met de Eerste Wereldoorlog die in 1916 en 1917 de helft van het gdp vereiste. De jaren twintig waren zwaar in Engeland, vooral omdat dezelfde Winston Churchill die later het Westen redde toen vasthield aan de rampzalige Gouden Standaard, met zo hoge werkloosheid dat de regering geen kans zag om schuld af te lossen. Rentebetalingen slokten 40 procent op van de overheidsuitgaven. In de oorlog tegen Hitler stegen de militaire uitgaven tot een piek van 57 procent van het Engelse gdp in 1942. Belastingen kunnen dat onmogelijk dekken en dus moet er geleend worden, in eigen land en van Amerika. Kort na de oorlog is er een piek van bijna 250 procent in de verhouding schuld-gdp. In de naoorlogse periode is het pond vrij van de Gouden Standaard, devalueert een aantal keren en vermindert daardoor de last van de oude schuld (schuld ligt vast in ponden, dus een hoger prijspeil betekent een hoger gdp en een betere verhouding tussen schuld en gdp).

In 1992 komt het verdrag van Maastricht met een geheel nieuwe norm voor de staatschuld: liever niet meer dan 60 procent van het gdp. Een willekeurig cijfer, bedacht in samenhang met het even willekeurige cijfer van 3 procent voor een acceptabel financieringstekort.

Box	jaar 1	jaar 2
	gdp 100	gdp 105
	schuld 60	schuld 63
	tekort 3	tekort 3, 15

Het Verdrag van Maastricht rekent met een economische groei van 2-3 procent per jaar en een inflatie van ook ongeveer 2,5 procent. Opgeteld betekent dat een toename in het gdp tegen actuele prijzen van 5 procent. De verhouding schuld/gdp zou dan constant blijven bij een tekort van 3 procent van het gdp. Het rekenvoorbeeld, waar we voor het gemak een gdp van 100 eenheden opschrijven, illustreert.